

تحلیل اثر بخشی صنایع دستی در توسعه اقتصادی مناطق روستایی با استفاده از مدل‌های تصمیم‌گیری غیر جبرانی (لکسیکوگراف) (مطالعه موردی: دهستان عشرستاق شهرستان بهشهر)

محمدرضا نقوی* - دانش‌آموخته کارشناسی ارشد، جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
مهدی پورطاهری - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران
اسدالله دیوسالار - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
حسن احمدی - استادیار گروه جغرافیا و آمایش سرزمین، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

تاریخ پذیرش: ۹۶/۰۲/۲۷

تاریخ دریافت: ۹۶/۶/۱۱

چکیده

راهبرد ورود صنایع به نواحی روستایی در حکم راهکاری برای توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورهای در حال توسعه تلقی می‌شود. صنایع روستایی به عنوان یکی از راهکارهای ایجاد تحول در روستاها محسوب شده که در ایجاد اشتغال، پیوند تنگاتنگ با بخش کشاورزی و خدمات دارد. در این بین صنایع دستی به عنوان دومین عامل رشد و توسعه تولید ناخالص ملی به عنوان مهمترین منبع رشد و توسعه اقتصاد مناطق روستایی به حساب می‌آید. هدف این پژوهش تحلیل اثر بخشی صنایع دستی در توسعه اقتصادی مناطق روستایی با استفاده از مدل‌های تصمیم‌گیری غیر جبرانی (لکسیکوگراف) است. محدوده‌ی مورد مطالعه ۱۱ روستا از دهستان عشرستاق شهرستان بهشهر و روش تحقیق بصورت پیمایشی، توصیفی - تحلیلی است. روش گردآوری اطلاعات نیز بصورت اسنادی و میدانی از طریق پرسش‌نامه در قالب طیف لیکرت طراحی شده و سئوال‌های تحقیق از طریق نرم افزار SPSS مورد ارزیابی قرار گرفته شده است، نتایج تحقیق نشان می‌دهد با توجه به مقایسه حد متوسط گویه‌های مورد ارزیابی در هر یک از شاخص‌ها می‌توان استنباط کرد که کلیه شاخص‌ها بالاتر از حد متوسط بوده و این تغییرات به لحاظ آماری معنادار برآورد شده و همچنین با توجه به نتایج بدست آمده از روش لکسیکوگراف (ترتیبی) روستاهای، بخش، جویند و متکازین بیشترین تاثیر را از صنایع دستی و خرد برخوردار شده‌اند.

واژگان کلیدی: صنایع روستایی، صنایع دستی، توسعه اقتصادی، روش لکسیکوگراف، بهشهر

مقدمه

گسترش فقر در کنار تخریب روبه‌تزايد منابع، چالش مهم اقتصادی و فرهنگی بسیاری از کشورهای در حال توسعه است. این معضلات در حیطه‌ی مناطق روستایی دارای عمق و پیچیدگی بیشتری است، بطوری که روند غالب فرآیند رشد اقتصادی در نظام‌های اقتصادی روبه‌توسعه پس از جنگ به جز چند مورد استثنایی، تداوم و یا تشدید فقر روستاییان بوده است. راهبردهای رشد با هدف صنعتی شدن که خصیصه‌ی کاربردی استراتژی‌های کشورهای در حال توسعه در چهار دهه اخیر بوده است، تحلیل‌های متنوع و متفاوت با وجود اشتراک اندک را به همراه داشته است. جزئی‌نگری در خصوص بینش و خاستگاه صنعتی شدن کشورهای در حال توسعه به ویژه در سال‌های پس از جنگ جهانی دوم نشان می‌دهد که میزان انباشت سرمایه، نقش نسبی بخش‌های عمومی و خصوصی، ماهیت و درجه وابستگی به خارج و دامنه‌ی گرایش صادرات یا جایگزینی واردات تاثیر چشمگیر بر توسعه بخش صنعت داشته است (Taherkhani, 2002: 152). همان‌طور که می‌دانیم توسعه صنعتی در ابتدا بصورت آرام نگرش‌های افراد را در کشورهای پیشرفته دستخوش تغییرات نمود (James, 2006: 27) این تغییرات به مرور زمان زمینه‌ساز خلق و ابداع رویکردهای جدی گردید (2002: 89). در سال‌های اخیر صنایع کوچک نقش مؤثری در توسعه صنعتی و اقتصادی بیشتر کشورهای جنوب شرقی آسیا، اروپای غربی و حتی اروپای شرقی داشته است. بطوریکه اکثر کشورهای جنوب شرقی آسیا، محور توسعه صنعتی خود را رشد و گسترش صنایع کوچک در نظر گرفته‌اند (Molaei, 2004: 205). امروزه توسعه روستایی یکی از مباحث مهم در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها، خصوصاً در کشورهای جهان سوم به شمار می‌رود. هدف نهایی همه فرآیندهای توسعه، رفاه انسان است و هدف راهبردهای توسعه روستایی نیز دستیابی به رفاه اقتصادی، اجتماعی روستایی است. در بسیاری از کشورها صرف زراعت و اوند اشتغال کافی و بهره‌وری ایجاد نماید. بدین جهت باید به ایجاد اشتغال سودآور غیرزراعی نیز پرداخت تا تفاوت درآمد شهرنشینان و روستائینان افزایش نیابد و مهاجرت روستاییان به شهر کاهش پیدا کند. در این راستا در بسیاری از منابع تصریح گردیده که توسعه اقتصاد محلی نیازمند توسعه صنایع است. یکی از این صنایع منحصربفرد، صنایع دستی می‌باشد (ILO, 2010: 1).

صنایع دستی روستایی آن نوع از صنایع ساده و بدون پیچیدگی تکنیکی است که در روستا منبع درآمد و شغل تکمیلی محسوب می‌شود و روستاییان در مواقع بیکاری فصلی بدان می‌پردازند. خانوار روستایی از مواهب صنایع دستی استفاده می‌کند تا بدین وسیله بتواند هم از اتلاف وقت خود جلوگیری کند و هم کالایی را تولید کند و در نهایت به نیازهای مصرفی خانواده خود پاسخ دهد. در این بین تحقیق حاضر بر آن است تا جایگاه صنایع دستی را در فرآیند توسعه اقتصادی مناطق روستایی مورد ارزیابی و تحلیل قرار دهد.

در بین راهبردهای توسعه روستایی، راهبرد صنعتی کردن روستاها به عنوان یکی از راهبردهای مبتنی بر رویکرد اقتصادی، از عمده‌ترین روش‌های افزایش کیفیت زندگی به شمار می‌رود. در این راهبرد، توسعه کشاورزی در فرآیند توسعه روستایی حائز اهمیت است، اما در عین حال توسعه فعالیت‌های صنعتی روستایی نیز مورد توجه قرار می‌گیرد. اهداف عمده راهبرد صنعتی کردن روستاها را می‌توان ایجاد اشتغال غیرکشاورزی برای روستاییان بیکار یا نیمه‌بیکار؛ همیاری در جلوگیری از جریان مهاجرت به مراکز شهری؛ تقویت پایه‌های اقتصادی در مراکز روستایی؛ استفاده بیشتر از مهارت‌های موجود در مناطق روستایی؛ فرآوری تولیدات کشاورزی محلی؛ تهیه نهاده‌های اساسی و کالاهای مصرفی برای کشاورزان و دیگر افراد محلی بر شمرده (Aminaghahi, 2008: 127). باید یادآور شد که توسعه صنعتی در مناطق روستایی، زمانی مورد توجه اساسی برنامه‌ریزان توسعه و بخصوص برنامه‌ریزان توسعه روستایی قرار گرفت که استراتژی‌های توسعه در ارائه تحولات خود در مناطق روستایی ضعیف عمل کردند و این امر زمینه برای صنعتی شدن و ارائه راهکارهای جدید را باز نمود (McGranahan & Beale, 2002: 140). صنعتی سازی روستایی راهبردی است که ابزارهای مناسب برای متنوع سازی اقتصاد روستایی را فراهم می‌آورد و از اینرو، رویکردی اقتصادی به شمار می‌رود

که با ایجاد اشتغال و افزایش و توزیع متعادلتر درآمدها، سطح زندگی روستاییان را بهبود بخشیده و زمینه دستیابی به توسعه پایدار روستایی را فراهم می‌سازد (Nasiri, 2008: 36). با توجه به اینکه توسعه اقتصادی یک رویکرد هدفمند است و دربرگیرنده ابعاد رشد می‌باشد (Mark & Warren, 2001: 62) هم گامی توسعه اقتصادی و گسترش صنایع در مناطق روستایی؛ زمینه ساز کاهش فقر، بهبود شرایط زندگی و ارائه راهکارهای بهبود در مناطق روستایی شده است (Thomson, 2001: 36). از آنجایی که صنایع کوچک روستایی و عوامل موثر بر آن می‌توانند راهنمای خوبی برای سیاستگذاران توسعه روستایی باشند اکثر کشورهای جهان سوم و از جمله کشورما از نظر سرمایه دارای مشکل اساسی می‌باشند اما دارای نیروی کار ارزان بوده و توسعه صنایع روستایی بر خلاف صنایع بزرگ بیشتر کاربر و کمتر سرمایه بر بوده و زمانی می‌تواند نقش کلیدی خود را در توسعه کشور ایفا نماید که توان رقابت در بازار داخلی و حتی بازارهای خارجی را به دست آورد (Gholamirochi et al, 2004: 62). با این هدف می‌توان بیان داشت که صنایع روستایی و بویژه هر فعالیتی برای این که در گروه صنایع روستایی به حساب آید باید دارای ویژگی‌های زیر باشند:

- صنایع روستایی باید توان جذب و تبدیل محصولات محدود و پراکنده کشاورزی، دامی و مواد معدنی در مناطق روستایی و دورافتاده و تبدیل آن‌ها به صنایع خوراکی بزرگ را داشته باشند.

- صنایع روستایی باید قادر به تامین و تولید اکثر قطعات و کالاهای نیمه ساخته مورد نیاز صنایع بزرگ داخلی و خارجی باشند.

- صنایع روستایی باید بستر مناسبی برای پیوند بخش کشاورزی و صنعت ایجاد کنند.

- محصولات تولید کند که تماما و یا قسمتی از آن در محل و یا ناحیه تولید مصرف گردد.

- این قبیل صنایع سرمایه گذاری اندک و ابعاد کوچکتر و نیروی کار کمتری برای راه اندازی نیاز دارند.

- فن آوری مورد نظر باید عاملی در جهت بهبود توزیع در آمد، از طریق افزایش متوسط درآمد سرانه روستاییان و نیز در جهت بهبود کیفیت آنان باشد (Nosrati & eimani, 2009: 88).

در سال‌های اخیر در راستای توسعه صنایع روستایی، صنایع دستی روستایی نیز در کشورهای در حال توسعه مورد توجه جدی قرار گرفته بطوری که در بسیاری از تحقیقات انجام شده توسعه اینگونه صنایع در نواحی روستایی به عنوان منبع درآمد توانسته به توسعه روستایی مساعدت نماید. در منابع موجود اگرچه در تعریف، صنایع دستی به تمامی هنرهای تزئینی و کاربردی اطلاق می‌گردد که صرفاً با کمک دست و مواد و مصالح موجود طبیعت و بدون بهره‌مندی از ماشین خلق می‌شوند، اما صنایع دستی در ذات خود باید دارای پویایی و جاودانگی فرهنگی و هنری و نیزافسون اثرگذاری در روح مخاطب باشد، به گونه‌ای که انسان را به چالش، تفکر و تحرک درونی وا دارد و با روان او روابط صمیمانه برقرار کند. بر همین اساس در طول تاریخ، صنایع دستی با الهام از روح لطیف و ذوق شیرین هنرمندان مبتکر به صورت آثاری زیبا و جاودانه پدید آمده است. آثاری که همواره در شرایط سخت اجتماعی و سیاسی و حتی به هنگام هجوم و سلطه بیگانگان توانسته است به علت ویژگی‌های خاص تولید و مخاطب پذیری خود و علاقه ی بیشتر مردم دنیا، عزیز و از هرگونه تعرض مصون مانده باشد و به حیات، استقلال، عشق و هدف خود ادامه دهد (Rostami, 2004: 40). با توجه به اینکه توسعه مناطق روستایی تنها از طریق فعالیت‌های کشاورزی محض به رشد و بهبود دست نمی‌یابد (savamangala, 2009: 71). رونق و توسعه فعالیت‌های صنعتی و گسترش صنایع دستی در سطح روستاها می‌تواند زمینه ساز کاهش فقر و کاهش مهاجرت روستاییان به مناطق شهری شود (Colopinto, 2011: 144). صنایع دستی روستایی در واقع، مکمل فعالیت‌های زراعی و دامپروری دهقانان است. این بخش از فعالیت تولیدی که کار زنان و کودکان است، جنبه تولید خانوادگی دارد و بر تولید افزارمندی مبتنی نیست. ازاین رو، بیشتر به مصرف خانوارهای روستایی می‌رسد و تنها مازاد آن به بازار عرضه می‌شود (Golmohammadi, 2010). صنایع دستی را می‌توان از

جهات مختلف طبقه بندی کرد ولی از آنجایی که روش و فن تولید فرآورده‌های دستی یکی از مهمترین وجوه تمایز این صنعت می‌باشد. می‌توانیم این طبقه بندی را درجدول (۱) مشاهده نماییم.

جدول ۱. طبقه بندی صنایع دستی براساس روش و فن ساخت در مناطق روستایی

ردیف	نوع صنایع دستی	ویژگیهای
۱	نمدمالی	انواع مصنوعتی که بر اثر درگیری و متراکم نمودن الیاف پشم کرک در شرایط فنی مناسب از طریق ورز دادن تهیه می‌شود.
۲	رودوزی	کلیه مصنوعاتی که از طریق دوختن نقوش سنتی روی پارچه‌های بدون نقش و یا کشیدن قسمتی از نخ‌های تاروپود به وجود می‌آید مانند: سوزن دوزی، قلاب دوزی، ملبله دوزی و غیره.
۳	بافتنی	انواع مصنوعاتی که بکمک میل و قلاب و نظایر آن و با الیاف طبیعی تولید می‌شود نظیر دستکش، جوراب و کلاه.
۴	سفالگری	به محصولاتتی که با استفاده از گل رس و همچنین گل حاصل از سنگ‌های کوارتز و کائون به کمک دست و چرخ سفالگری ساخته و سپس پخته می‌شود.
۵	بافت‌های داری	محصولاتی که به کمک دارهای افقی و عمودی مستقر در زمین تولید می‌شود مثل قالی بافی، گلیم گبه و چننه.
۶	دست بافی	فرآورده‌هایی که به کمک دستگاه‌های ساده ی بافندگی تولید می‌شوند مانند جاجیمچه، ترکه، زری، شال و انواع پارچه‌های پنبه‌ای و پشمی.
۷	شیشه گری	درشیشه گری مواد معدنی نظیر سیلیس، خردشیشه و یا ترکیبی از این دو را ذوب می‌کنند و با استفاده از روش دمیدن درلوله‌ی مخصوص و با کاربرد ابزار نظیر انبر، قیچی و غیره به آن شکل می‌دهند.
۸	صنایع پوست و چرم	محصولات این صنایع با استفاده از پوست و چرم دباغی شده به شیوه‌ی سنتی تولید می‌شود نظیر پوستین، کلاه پوستی و چاروق.
۹	صنایع فلزی و آلیاژ	فرآورده‌های این صنعت به شیوه‌ی سنتی و با استفاده از ابزار دستی و انواع فلزات (مس، نقره، طلا، آهن و آلیاژهایی چون برنج و ورشو) تولید می‌شود نظیر ظروف خانگی، چاقو، قند شکن و غیره
۱۰	سنگتراشی و حکاکی روی سنگ	این صنایع شامل مصنوعاتی می‌شود که مواد اولیه‌ی آن را از انواع سنگ‌ها نظیر فیروزه، مرمر، سنگ سیاه، سنگ سفید تشکیل می‌دهد که به کمک ابزار مختلف تراشیده یا حکاکی می‌شوند نظیر پایه‌ی چراغ، قاب عکس، نگین.
۱۱	خراطی	خراطی شیوه‌ای از تولید محصولات چوبی نظیر قلیان، گهواره، پایه آباژور و ظروف مختلف است که به کمک دستگاه خراطی صورت می‌گیرد.
۱۲	حصیر بافی	حصیر بافی که ضمناً بامبو بافی، مروارید بافی، ترکه بافی و چیخ بافی را نیز شامل می‌شود همان بافت رشته‌های حاصله از الیاف سلوژی (گیاهی) به کمک دست و ابزار ساده‌ی دستی است. انواع تولیدات این صنعت عبارتند از: حصیر، زیرانداز، سفره‌ی حصیری، سبد حصیری.

Source: Mahdavi.2005:205

از آنجایی که صنایع دستی روستایی یک نوع صنعت حجیم شده است (Nehanagori, 2012: 187) این صنعت در مقیاس کوچک در مناطق روستایی به منظور توسعه روستایی و متناسب با نوع فرهنگ و منابع موجود در سطح روستا ایجاد می‌شود در شرایطی می‌تواند به رونق اقتصادی روستاها کمک کند، که حمایت و آینده‌نگری درآمدی برنامه‌ریزان و متولیان توسعه در کنار آن باشد (Anubha, 2007: 91). چرا که نفوذ صنعت و صنایع دستی در مناطق روستایی با ایجاد اقتصادی فعال می‌تواند دارای کنش فزاینده‌ی باشد و نقش معناداری در فرآیند توسعه روستایی از طریق افزایش تولیدات روستایی، بهره‌وری، ایجاد فرصت‌های شغلی، تامین نیازهای اساسی و ایجاد پیوند با بخش‌های دیگر اقتصادی و کاهش نابرابری‌های منطقه‌ای در بر داشته باشد (Taherkhani, 2002: 153). در این راستا در رابطه با مشخصات، ویژگی‌ها، معیارهای صنایع روستایی، اهمیت آن در رشد و توسعه و نقش هر یک از صنایع در توسعه روستایی، معایب و مزایای

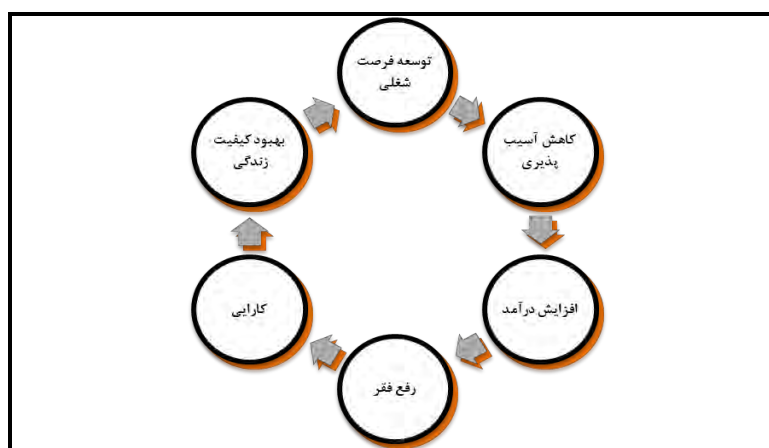
آن‌ها در کشورهای صنعتی و در حال توسعه، تاکنون تحقیقات گسترده و فراوانی صورت گرفته است، که جدول (۲) به پاره‌ای از این تحقیقات اشاره دارد.

جدول ۲. پیشینه تحقیق داخلی و خارجی

اهداف کار	عنوان پژوهش	محققین
بررسی نقش صنایع کوچک مقیاس در توسعه صادرات و ایجاد فرصت‌های اشتغال، جذب نیروی کار مازاد در بخش کشاورزی و غیره	صنایع کوچک سنگ بنای استراتژی توسعه ی روستایی (۱۳۸۱)	طاہر خانی
بررسی عملکرد شهرک‌های صنعتی با توجه به شرایط زمانی مکانی	تأثیرات اقتصادی - فضائی شهرک‌های صنعتی بر منطقه تهران بزرگ (۱۳۷۹)	توکلی نیا
بررسی وضعیت کیفی و کمی اشتغال زنان استان مازندران در بخش صنایع دستی در گذشته و حال، در مقایسه با مردان	بررسی وضعیت اشتغال زنان استان مازندران در بخش صنایع دستی منطقه ی شاخص شهرستان ساری (۱۳۸۳)	رستمی
ارزیابی تأثیر نواحی صنعتی در توسعه اقتصادی و اجتماعی مناطق روستایی، ده روستا شامل پنج روستای دارای صنایع و پنج روستای فاقد صنایع	صنایع روستایی، عاملی تأثیرگذار بر فرآیند توسعه اقتصادی و اجتماعی نمونه تجربی روستا های شهر بومهن (۱۳۸۷)	نصیری
ضرورت ایجاد و گسترش صنایع دستی و فناوری-های متوسط در توسعه توریسم و اشتغال پایدار در روستاهای ایران	توسعه صنایع دستی و فناوری متوسط با هدف گسترش توریسم و اشتغال پایدار روستایی (۱۳۸۹)	گل محمدی
ارزیابی اثرات توسعه اقتصادی صنایع روستایی در کره و تایوان	Economic development and rural industry in South Korea and Taiwan (1992)	Samuel P.S. Ho
بررسی ساختاری اثرات صنایع دستی بر نیروکاری زنان شمالغرب ایرلند	Handicraft, Mass Manufacture and Rural Female Labour: Industrial Work in North-West Ireland, 1890-1914 (2006)	JAMES
بررسی چالش‌ها و فرصت‌های لازم در جهت طبقه بندی کردن صنایع دستی روستایی	Challenges and Opportunities for Rural cottage and Handicraft industries in India. (2009)	Sarvamangala
بررسی نقش بازاریابی در توسعه صنایع دستی روستایی	Marketing of Rural Handicraft Products Through Retail Format (2012)	Neha. Ms Nagori

روش پژوهش

تحقیقات علمی فلسفه‌ای روشن دارند؛ نیاز بشر به تحقیقات علمی امری بدیهی است. با انجام هر پژوهش علمی و تولید معرفت جدید، تعداد مجهولات و مسائل بیشتری خود را نشان می‌دهند. هدف اصلی تحقیق علمی را باید معلوم کردن مجهول و به عبارتی حل مسله و یافتن پاسخ برای آن دانست (Hafeznia, 2010: 13). روش تحقیق در این پژوهش بصورت توصیفی و تحلیلی - پیمایشی است. روش گردآوری داده‌ها نیز بصورت کتابخانه‌ای و میدانی از طریق پرسش نامه در قالب طیف لیکرت طراحی و اقدام به ارزیابی جایگاه صنایع روستایی (صنایع دستی و خرد) در توسعه اقتصادی نواحی روستایی شده است. در فرآیند تحقیق همان طور که شکل (۱) نشان می‌دهد ۶ شاخص توسعه فرصت‌های شغلی، کاهش آسیب پذیری، افزایش درآمد، رفع فقر، افزایش کارایی و بهبود کیفیت زندگی منبث از اثرات بهره برداری از صنایع دستی در خانوارهای دارای انواع فعالیت‌های مرتبط با صنایع دستی در قالب ۴۰ گویه مطابق مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفته‌اند.

شکل ۱. شاخص‌های تبیین کننده جایگاه صنایع دستی در توسعه روستایی

- دسترسی به مواد غذایی مورد نیاز خانواده در طول سال
- روند تغییرات سلامت روحی و روانی خانوار
- امکان دسترسی آسان به پزشک خانواده
- امکان انجام مسافرت
- انجام فعالیت‌های ورزشی و استفاده از فضاهای ورزشی
- میزان امید به زندگی
- میزان مطالعه کتاب و روزنامه به ویژه مرتبط با صنایع دستی
- گسترش سطح روحیه کارآفرینی و خلاقیت در صنایع دستی
- تغییر نگرش خانواده به مفید بودن و تداوم صنایع دستی
- توسعه تقاضا منبث از افزایش تعداد گردشگران
- بسط و امکان گسترش صنایع دستی
- امکان توسعه املاک و دارایی‌ها مانند زمین
- امکان پذیری ادامه تحصیل افراد خانوار
- توسعه و تسهیل دریافت خدمات اقتصادی نظیر وام و تسهیلات اعتباری
- امکان پس انداز بیشتر حاصل از انجام فعالیت
- تنوع بخشی به مصرف مواد غذایی و تقویت امنیت غذایی خانوار
- مشارکت زنان در فعالیت‌های صنایع دستی
- امکان خرید کالاهای مصرفی بادوام
- تسهیل دسترسی به بیمه و خدمات درمانی
- زمینه سازی بهبود سطح کیفی مسکن
- افزایش سطح امنیت شغلی خانواده
- امکان پذیری در تنوع بخشی به تولید صنایع دستی و خرد
- پشتیبانی از فعالیت‌های بخش کشاورزی
- زمینه سازی بهره برداری مطلوبتر از امکانات روستا
- افزایش سطح سرانه درآمدی خانوار

شکل ۳. روستاهای مورد مطالعه

جدول ۳. جمعیت و تعداد خانوار روستاهای مورد مطالعه

تعداد خانوار	تعداد جمعیت	ردیف روستا
۱۵	۴۱	ونوشد
۵۳	۲۱۰	عیدین
۲۹	۶۸	کوا
۲۰	۷۰	جوریند
۷۹	۳۴۹	سمچول
۶۹	۲۸	شیلر
۱۱۱	۳۳۸	یخکش
۱۱۹	۳۲۱	کیاسر
۷۸	۳۹۸	متکازین
۱۶۶	۷۶۰	بیشه بنه
۵۱	۱۱۴	ولو

Personal villages & parts of villages in Mazandaran. 2006:87

یافته‌ها و بحث

یافته‌های توصیفی

تحلیل حاصل از مطالعات میدانی در سطح خانوارهای نمونه در جداول (۴) تا (۹) ارائه شده است. همان طور که جدول (۴) نشان می‌دهد در تمامی گویه‌های تبیین کننده اثرات صنایع دستی بر سطح خانوارهای نمونه بیشترین فراوانی‌ها در سطح گزینه زیاد و خیلی زیاد متمرکز شده‌اند.

جدول ۴. سنجش توصیفی میزان اثربخشی فعالیت مرتبط با انجام صنایع دستی در خانوار

بهبود کیفیت زندگی					
خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	دسترسی به مواد غذایی مورد نیاز خانواده در طول سال
۵۳	۲۱	۱۸	۳	۵	روند تغییرات سلامت روحی و روانی خانوار
۶۰	۲۸	۱۰	۲	۰	امکان دسترسی آسان به پزشک خانواده
۳۴	۱۷	۳۹	۸	۱۲	امکان انجام مسافرت
۲۵	۳۳	۲۴	۱۱	۷	انجام فعالیت‌های ورزشی و استفاده از فضاهای ورزشی
۶۱	۱۴	۲۲	۰	۳	میزان امید به زندگی
۵۱	۳۱	۱۹	۰	۰	میزان مطالعه کتاب و روزنامه به ویژه مرتبط با صنایع دستی
کارایی					
۱۹	۸	۴۴	۱۳	۱۶	گسترش سطح روحیه کارآفرینی و خلاقیت در صنایع دستی
۲۳	۱۷	۲۹	۲۵	۶	تغییر نگرش خانواده به مفید بودن و تداوم صنایع دستی
۸	۱۱	۴۷	۳۲	۲	توسعه تقاضا منبعت از افزایش تعداد گردشگران
۲۰	۴	۲۶	۳۸	۱۲	بسط و امکان گسترش صنایع دستی
۵۱	۱۷	۲۳	۰	۹	امکان توسعه املاک و دارایی‌ها مانند زمین
۱۱	۱۴	۴۷	۱۸	۱۰	امکان پذیری ادامه تحصیل افراد خانوار
۲۴	۳۱	۲۵	۲	۱۸	توسعه و تسهیل دریافت خدمات اقتصادی نظیر وام و تسهیلات اعتباری
رفع فقر					
۶۵	۲۴	۱۱	۰	۰	امکان پس انداز بیشتر حاصل از انجام فعالیت
۵۰	۲۶	۶	۱۵	۳	تنوع بخشی به مصرف مواد غذایی و تقویت امنیت غذایی خانوار
۳۴	۱۷	۲۸	۷	۱۴	مشارکت زنان در فعالیت‌های صنایع دستی
۳۹	۳۸	۹	۱۳	۱	امکان خرید کالاهای مصرفی بادوام
۸	۲۴	۴۶	۵	۱۷	تسهیل دسترسی به بیمه و خدمات درمانی
۲۸	۵۸	۵	۰	۹	زمینه سازی بهبود سطح کیفی مسکن
افزایش درآمد					
۵۳	۱۲	۲۲	۱۲	۱	افزایش سطح امنیت شغلی خانواده
۶۰	۱۷	۱۸	۵	۰	امکان پذیری در تنوع بخشی به تولید صنایع دستی و خرد
۳۹	۲۶	۳۰	۲	۳	پشتیبانی از فعالیت‌های بخش کشاورزی
۴۲	۲۳	۲۰	۹	۶	زمینه سازی بهره برداری مطلوبتر از امکانات روستا
۶۴	۲۹	۷	۰	۰	افزایش سطح سرانه درآمدی خانوار
۵۹	۳۰	۵	۱	۵	توسعه بازار فروش صنایع دستی و خرد
۲۲	۲۸	۲۹	۸	۳	تنوع بخشی به فعالیت‌های درآمد زای روستایی
کاهش آسیب پذیری					
۵۸	۳۰	۱۰	۲	۰	زمینه سازی دسترسی به بیمه کارگاهی و صنعتی
۶۲	۳۱	۷	۰	۰	زمینه سازی توسعه تعاملات اقتصادی و صنعتی با شهرها
۵۷	۴	۲۵	۰	۷	روند ارتقای سطح رضایت از عملکرد مسولان ذی ربط
۰	۸	۱۸	۳۱	۴۳	بهره برداری بیشتر از خدمات ارتباطی و اطلاعاتی
۶۴	۲۰	۸	۴	۴	زمینه سازی ماندگاری و تداوم ماندگاری در روستا
۵۰	۳۶	۷	۳	۴	امکان دریافت وام‌های بلاعوض روستایی
فرصت شغلی					
۳۶	۳۰	۳۲	۵	۰	ایجاد اشتغال برای تمامی افراد خانوار
۴۶	۸	۳۰	۱۶	۰	زمینه سازی رواج کارگاه‌های خانوادگی
۵۹	۱	۲۸	۷	۵	زمینه سازی توسعه افکار خلاقانه و نوآورانه
۵۰	۲۹	۱۱	۷	۳	زمینه سازی گسترش تعاونی‌های صنایع دستی
۷۰	۳	۲۱	۵	۱	زمینه سازی سرمایه گذاری‌های بخش خصوصی در صنایع دستی
۴۰	۳۱	۲۲	۰	۷	زمینه سازی استخدام و اشتغال گروه‌های فقیر و کم درآمد در صنایع دستی
۱۴	۱۸	۲۹	۲۱	۱۸	زمینه سازی افزایش کارگاه‌های مرتبط با صنایع دستی

همان طور که در جدول (۵) مشاهده می‌شود در تمامی شاخص‌های ۶ گانه (رفع فقر، کاهش آسیب پذیری، افزایش درآمد، بهبود کیفیت زندگی، افزایش فرصت شغلی) در مجموع ۲۷ درصد فراوانی پاسخ‌گویان در گزینه خیلی کم و کم و بیش از ۵۵ درصد پاسخ‌گویان اثر بخشی صنایع دستی بر سطح خانوارها را در گزینه خیلی زیاد تا زیاد ارزیابی نموده‌اند.

جدول ۵. توزیع فراوانی دیدگاه پاسخ‌گویان نسبت به جایگاه اقتصادی صنایع روستایی

شرح	فراوانی	درصد فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
خیلی کم	۱۸	۱۱	۱۱
کم	۲۷	۱۶	۲۷
متوسط	۳۰	۱۸	۴۵
زیاد	۳۴	۲۱	۶۶
خیلی زیاد	۵۶	۳۴	۱۰۰
کل	۱۶۵	۱۰۰	-

یافته‌های تحلیلی

با توجه به حد متوسط گویه‌ها و بکارگیری آزمون t تک نمونه‌ای همانطور که جدول (۶) نشان می‌دهد در تمامی شاخص‌ها صرف‌نظر از کارایی گویه‌های تبیین کننده سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۱ را نشان می‌دهد. این بدان معناست که اثربخشی صنایع دستی بر سطح توسعه خانوارهای نمونه بیش از حد متوسط ارزیابی شده است.

جدول ۶. سطح معناداری جایگاه صنایع روستایی (صنایع دستی و خرد) در توسعه اقتصادی مناطق روستایی

شاخص‌ها	آماره t	میانگین وضع موجود	حد متوسط	سطح معناداری
رفع فقر	۳/۲۹	۲۲/۷۷	۲۷	۰/۰۰۰
افزایش درآمد	۶/۴۳	۲۴/۱۰	۲۱	۰/۰۰۰
کاهش آسیب پذیری	۴/۴۶	۲۸/۱۲	۲۴	۰/۰۰۰
افزایش فرصت شغلی	۲/۰۲	۳۵/۰۴	۳۳	۰/۰۰۰
بهبود زندگی	۵/۱۷	۲۲/۱۱	۲۱	۰/۰۰۵
کارایی	-۳/۱۰	۲۶/۳۵	۳۰	۰/۱۸۱

رتبه بندی اثرات صنایع دستی بر توسعه خانوارهای روستایی به روش لکسیکوگراف (روش رتبه بندی ترتیبی) نشان از وجود تفاوت در سطح هر یک از شاخص‌های ۶ گانه تبیین کننده اثر بخشی دارد. این روش در موقعیت‌هایی بکار گرفته می‌شود که تصمیم گیرنده اهمیت شاخص‌ها را از طریق رتبه بندی مشخص می‌کند، لذا انتخاب گزینه‌ها بر اساس رتبه بندی موجود به انجام می‌رسد. ممکن است در فرآیند مقایسه گزینه‌ها از نظر شاخص مورد نظر تفاوت معناداری بوجود آید که آن گاه لازم است از شاخص در رتبه‌ی دوم به مقایسه گزینه‌ها پرداخت. این فرآیند می‌تواند در صورت نیاز به ازای شاخص‌های دیگر با توجه به اهمیت آن‌ها تداوم یابد. چنانچه (اندیس) شاخص‌ها نشان دهنده اهمیت آن‌ها باشد یعنی برای مثال X1 از میان انواع شاخص‌ها در رتبه اول قرار می‌گیرد آن گاه مجموعه AX1 از گزینه‌ها بر اساس شاخص X1 به صورت تابع ذیل نوشته می‌شود. باید یادآور شد که لکسیکوگراف دو روش به نام‌های رتبه بندی ساد و روش ترتیبی دارد (پورطاهری، ۱۳۸۹: ۱۰۹).

$$AX1 = \{ Ai | \max_i r_{ij} \} = \{ Ai | \max_i r_{il} \}; i = 1, 2, \dots, m$$

در این روش اهداف دارای وزن هستند. گزینه‌های با بیشترین تعداد مقام‌های اول با توجه به هدف در بالاترین وزن ترجیح اولیه تصمیم گیرنده محسوب می‌شوند. در این تحقیق جایگاه و ترجیح اوزان برای هر یک از شاخص‌ها مطابق جدول (۷) تنظیم شده است.

جدول ۷. جایگاه و ترجیح اوزان شاخص‌های تبیین کننده اثرات به تفکیک روستاها

شاخص	وزن	عیدین	کیاسر	کوا	جوربند	سمچول	شیلر	ولو	ونوشد	متکازین	بیشه بنه	بخش
رفع فقر	۶	گزینه (۱۱)	گزینه (۷)	گزینه (۹)	گزینه (۸)	گزینه (۳)	گزینه (۵)	گزینه (۱)	گزینه (۲)	گزینه (۶)	گزینه (۴)	گزینه (۱۰)
افزایش درآمد	۵	گزینه (۳)	گزینه (۴)	گزینه (۱)	گزینه (۲)	گزینه (۸)	گزینه (۵)	گزینه (۶)	گزینه (۱۰)	گزینه (۱۱)	گزینه (۹)	گزینه (۷)
کاهش آسیب	۲	عیدین (۱)	گزینه (۱۱)	گزینه (۹)	گزینه (۳)	گزینه (۵)	گزینه (۴)	گزینه (۶)	گزینه (۱۰)	گزینه (۷)	کیاسر (۲)	گزینه (۸)
افزایش فرصت	۴	گزینه (۲)	گزینه (۴)	گزینه (۳)	گزینه (۶)	گزینه (۱)	گزینه (۱۱)	گزینه (۹)	گزینه (۸)	گزینه (۷)	گزینه (۵)	گزینه (۱۰)
بهبود زندگی	۳	گزینه (۸)	گزینه (۹)	گزینه (۱۱)	گزینه (۱۰)	گزینه (۲)	گزینه (۴)	گزینه (۳)	گزینه (۱)	گزینه (۶)	گزینه (۵)	گزینه (۷)
کارایی	۱	گزینه (۲)	گزینه (۷)	گزینه (۶)	گزینه (۵)	گزینه (۱)	گزینه (۳)	گزینه (۴)	گزینه (۱۰)	گزینه (۹)	گزینه (۱۱)	گزینه (۸)

همان طور که جدول (۸) نشان می‌دهد بر اساس اوزان و وضع موجود هر یک از روستاها مطابق با شاخص‌های تبیین کننده روستاهای بخش، جوربند و متکازین بیشترین تاثیر را از صنایع دستی و خرد روستایی پذیرا شده‌اند.

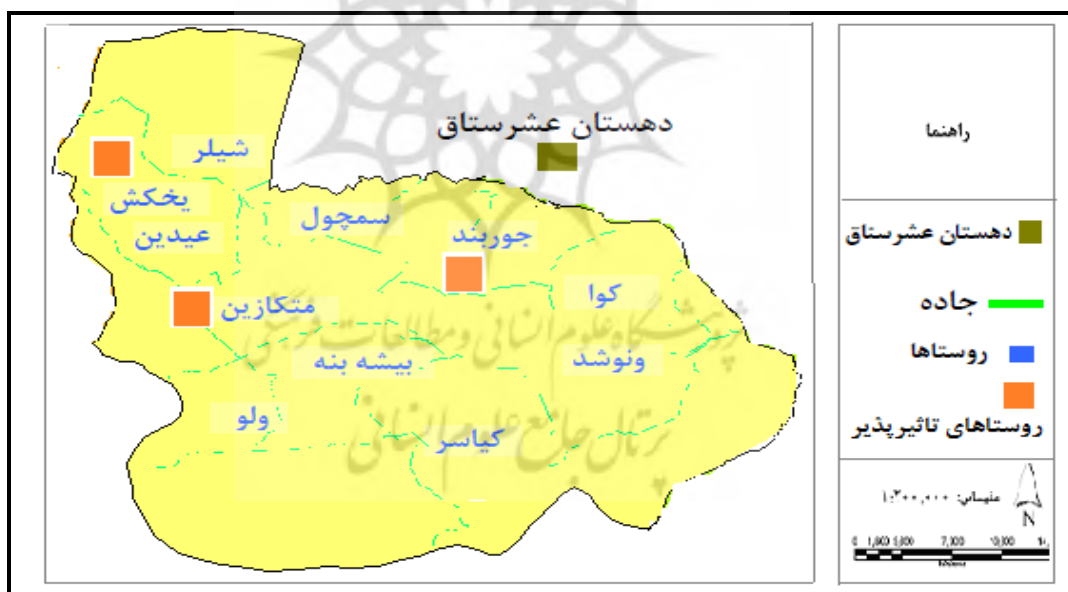
جدول ۸. رتبه بندی اثرات صنایع دستی به تفکیک روستاها

روستاها	گزینه ۱	گزینه ۲	گزینه ۳	گزینه ۴	گزینه ۵	گزینه ۶	گزینه ۷	گزینه ۸	گزینه ۹	گزینه ۱۰	گزینه ۱۱	رتبه بندی
عیدین	۱(۲)	۰	۱(۵)	۰	۱(۱)	۰	۱(۶)	۱(۳)	۰	۰	۰	۷
کیاسر	۱(۴)+۱(۱)	۱(۱)	۰	۱(۵)	۱(۳)	۱(۶)	۰	۰	۰	۱(۲)	۰	۶
کوا	۱(۵)	۰	۱(۴)	۱(۲)	۱(۶)	۱(۱)	۱(۳)	۰	۰	۰	۰	۵
جوربند	۰	(۴)+۱(۵) ۱	۰	۰	۰	(۳)+۱(۲) ۱	۱(۱)	۰	۰	۱(۶)	۰	۲
سمچول	۰	۰	۰	۱(۱)	۱(۲)	۱(۵)	۰	۱(۶)	۰	۱(۳)+۱(۴)	۰	۱۰
شیلر	۰	۰	۱(۱)	۱(۴)	۰	۰	(۲)+۱(۵) ۱(۱)	۱(۶)	(۳)+۱(۶) ۱(۱)	۰	۰	۹
ولو	۰	۱(۱)	۰	۰	۰	۰	۰	(۵)+۱(۶) ۱(۱)	(۴)+۱(۲) ۱(۱)	۰	۱(۳)	۸
ونوشد	۱(۳)	۰	۰	۱(۶)	۱(۵)	۰	۰	۱(۴)	۰	۰	۱(۱)+۱(۲)	۴
متکازین	۰	۱(۳)	(۶)+۱(۶) ۱(۲)	۰	۰	۰	۱(۴)	۰	۱(۱)	۱(۵)	۰	۳
بیشه بنه	۰	۱(۶)	۰	۱(۳)	۰	۰	۰	(۱)+۱(۲) ۱(۱)	۰	۰	۱(۴)+۱(۶)	۱۱
بخش	۱(۶)	۱(۲)	۱(۳)	۰	۰	۱(۴)	۰	۰	۱(۵)	۱(۱)	۰	۱

جدول ۹. رتبه بندی نهایی روستاها

ردیف	روستاها	رتبه بندی
۱	عیدین	۷
۲	کیاسر	۶
۳	کوا	۵
۴	جوریند	۲
۵	سمچول	۱۰
۶	شیلر	۹
۷	ولو	۸
۸	ونوشد	۴
۹	متکازین	۳
۱۰	بیشه بنه	۱۱
۱۱	یخکش	۱

همچنین همانطور که در شکل (۴) نشان داده شده است روستاهای یخکش، متکازین و جوریند با توجه به پتانسیل بالا در زمینه توسعه صنایع دستی و خرد دارای شرایط مطلوب در بین روستاهای دهستان عشرستاق بوده‌اند و این عامل نشان از علاقه روستائیان در زمینه توسعه صنایع دستی دارد.

شکل ۴. روستاهای تاثیرپذیر از صنایع دستی و خرد

نتیجه گیری

امروزه توسعه روستایی یکی از مباحث مهم در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورها، خصوصاً در کشورهای جهان سوم به شمار می‌رود. هدف نهایی همه فرآیندهای توسعه، رفاه انسان است و هدف راهبردهای توسعه روستایی نیز دستیابی به رفاه اقتصادی، اجتماعی روستایی است. صنعتی سازی روستایی راهبردی است که ابزارهای مناسب برای متنوع سازی

اقتصاد روستایی را فراهم می‌آورد و از اینرو، رویکردی اقتصادی به شمار می‌رود که با ایجاد اشتغال و افزایش و توزیع متعادلتر درآمدها، سطح زندگی روستاییان را بهبود بخشیده و زمینه دستیابی به توسعه پایدار روستایی را فراهم می‌سازد. صنایع دستی روستایی یک نوع صنعت حجیم شده است که در مقیاس کوچک در مناطق روستایی به منظور توسعه روستایی و متناسب با نوع فرهنگ و منابع موجود در سطح روستا ایجاد شده است. در شرایطی می‌تواند به رونق اقتصادی روستاها کمک کند، که حمایت و آینده نگری درآمدی برنامه‌ریزان و متولیان توسعه در کنار آن باشد.

نتایج بدست آمده از تحقیق نشان می‌دهد که در تمامی شاخص‌های ۶ گانه (رفع فقر، کاهش آسیب پذیری، افزایش درآمد، بهبود کیفیت زندگی، افزایش فرصت شغلی) در مجموع ۲۷ درصد فراوانی پاسخ‌گویان در گزینه خیلی کم و کم و بیش از ۵۵ درصد پاسخ‌گویان اثر بخشی صنایع دستی بر سطح خانوارها را در گزینه خیلی زیاد تا زیاد ارزیابی نموده‌اند.

همچنین صرفنظر از شاخص کارایی می‌توان استنباط نمود که اثرات صنایع دستی در سطح خانوارهای نمونه به لحاظ آماری معنادار بر آورد شده است. بر اساس روش لکسیکو گراف ترتیبی همان طور که جدول (۸) نشان می‌دهد بر اساس اوزان و وضع موجود هر یک از روستاها مطابق با شاخص‌های تبیین کننده؛ می‌توان پذیرفت که روستاهای، بخشش، جویند و متکازین بیشترین تاثیر را از صنایع دستی و خرد پذیرا شده‌اند.

References

- Aminaghahi, M. (2008). Factors Affecting Performance and Development of Small Industries From the Perspective of Rural Development. *Journal, Rural Develop*, 11, (4), 125-146. (In Persian)
- Anubha, S. (2007). *Crafts as Sustainable Livelihood Option in Rural India & May*. (7), 187-345.
- Colopinto, K. (2011). *Mobilize Maine: Asset-based Regional Economic Development*. National Association of Development Organizations Research Foundation, September, (22), 39-78.
- James, J. (2006). *Handicraft, Mass Manufacture and Rural Female Labour: Industrial Work in North-West Ireland, 1890-1914*. Department of History, University of Guelph, Guelph, Ontario, (3), 118-159.
- Hafeznia, MR. (2010). *Introduction to Research Methods in Science*. thran.samt. (In Persian)
- Ilo. (2010). *Gender Mainstreaming in Local Economic Development strategies*. A guide (Geneva: 2010), Available, (19), 10-35.
- Gholamivarshochi, M.I., Mir Mohammad Sadeghi, J., & Dehghani, A.A. (2004). Influential Factors Analysis of Total Factor Productivity of Rural Small Industries Sponsored by Jihad Agriculture Organization of Isfahan province. *Journal of Science and Technology of Agriculture and Natural Resources*, 9 (1), 61-71. (In Persian)
- Golmohammadi, F. (2010). Development of handicrafts and medium technology to promote sustainable tourism, employment. *Journal housing and environmental rural*, (131), 73-94. (In Persian)
- Mark, R., Warren & et al., (2001). The Role of Social Capital in Combating Poverty. In *Social Capital and Poor Communities*, edited by Susan Saegert et al. New York: Sage Foundation, (10), 89-185.
- Mahdavi, M. (2005). *Introduction to the rural geography of Iran*. Tehran. Publication of the sixth edition. (In Persian)

- McGranahan, D.A., & C.L. Beale. (2002). *Understanding Rural Population Loss Rural America*, 17 (4), 98-178.
- Molahi, M. (2004). Factors Affecting Profit Small Industries in Iran. *Journal of Business Research*, (31), 203-223. (In Persian)
- Nasiri, E. (2008). Rural Industries, Influence on the Process of Economic and Social Development of the Experimental Villages Boomehen City. *Journal of Rural Development*, 11 (1), 35-58. (In Persian)
- Neha Nagori, M.S. (2012). *Marketing of Rural Handicraft Products Through Retail Format*, February, (4), 1-29.
- Nosrati, F., & Eimani, B. (2009). challenges in the development of rural industries. *Journal housing and environmental rural*, 29 (129), 86-97. (In Persian)
- Portaheri, M. (2010). *Multi- criteria Decision-making Methods in Geography*. Tehran :samt. (In persian)
- Personal villages and parts of villages in Mazandaran province. (2006). *Deputy Governor of Mazandaran Interior Ministry Planning Bureau of Statistics and Information*.
- Rostami, M. (2004). The Study of Women's Employment in This Sector, the Index Mazandaran Province Sari city. *Journal of Humanities and Social fourth*, 4 (13), 39-65. (In Persian)
- Sarvamangala, D. (2012). Challenges and Opportunities for Rural cottage and Handicraft industries in India. *Indian Journal of Research*, 1 (9), 8-10.
- Samuel P.S., Ho. (1992). Economic development and rural industry in South Korea and Taiwan. University of British Columbia. 22 (10), 12-70.
- Tavakolinia, j. (2000). *The economic impact on the region's industrial parks in Tehran*. Tarbiat Modarres University doctoral dissertation Thran.iran. (In Persian)
- Taherkhani, M. (2002). Small Industries Research strategies rural development. *Journal Geography Investigation*, (17), 151-168. (In Persian)
- Thomson, J., (2001). Agricultural Economics and Rural Development: Marriage or Divorce? Presidential Address. *Journal of Agricultural Economics*, 53 (3), 1-10.

Analyzing Effectiveness of Handicrafts in the Economic Development of Rural Areas using Non-Compensatory Decision Making Models (Lexicographic) (Case Study: Asgrstaq District, Behshahr County)

Mohammad Reza Naghvi*

M.A., Geography & Rural Planning University of Tarbiat Modares, Tehran, Iran

Mahdi Poortaheri

Associate Professor of Geography & Rural Planning, University of Tarbiat Modares, Tehran, Iran

Asadallah Divsallar

Associate Professor of Geography & urban Planning, payamnor University, Tehran, Iran

Hasan ahmadi

Assistant Professor of Geography & Spatial Planning, University of Tarbiat Modares, Tehran, Iran

Received: 11/09/2015

Accepted: 17/05/2017

Extended Abstract

Introduction

Increasing poverty and destruction of resources are the most important economic and cultural challenges in developing countries. This issue is more complicated in rural areas, because dominant trend of economic growth in developing economies is continuation and intensification of rural poverty. The rural handicraft is a kind of simple, non-technical industry. And rural areas are supplementary sources of income and jobs, and villagers in the event of unemployment pay a chapter. Rural household uses of resources handicrafts. They can stop wasting your time to respond to consumer needs. Among rural development strategies, rural industrialization strategy is one of the strategies based on the economic approach; the most common method is to enhance the quality of life.

Methodology

Scientific research has a clear philosophy; Human needs for scientific research are obvious. By doing any scientific research and production of new knowledge, a number of unknowns become evident and show us more problems. The main purpose of scientific research is to ascertain the unknown. In other words, it is to solve the problem and find the answer.

In this study, research method is descriptive analytical. Data is gathered by documentary and field studies through questionnaire (Likert scale). Six development indexes including employment opportunities development, vulnerability reduction, revenue development, poverty elimination, efficiency development and quality improvement of life caused by effects of operation from handcraft in households with a variety of related handicrafts activities are measured and evaluated. The population-based 11 villages of Ashrestaq Rural District city Behshahr. According to Cochran formula 165 households have been determined as the sample size, and have been selected using stratified random. Research questions were answered through the software (SPSS) and single-sample T-test, multiple regressions, Lexicographic Determined.

* Corresponding Author:

Email: M.Naghavy@Gmail.Com

Results

Rural industrialization strategy is a perfect tool for the diversification of the rural economy. Rural industrialization is an economic approach. By creating jobs and increasing a balanced distribution of income, villagers' living standards have improved and achieved the sustainable development of rural areas. A rural handicraft is a huge industry. Result show that, for all six index (employment opportunities development, vulnerability reduction, increase in income, poverty elimination, efficiency development and life quality improvement), 27 percent of answers was about low and very low options and more than 55 percent of answers was about high and very high options. Also, regardless of performance index it can be concluded that effects of handicrafts at the level of households sample is estimated statistically significant.

Conclusion

Today, rural development is one of the most important issues in economic and social development of countries, particularly in third world countries. The ultimate goal of all processes of development is human well-being. According to lexicographic method, based on each village weights and status quo in accordance with the explanatory indicators, it can be accepted that Yakhkesh, Jurband, and Metkazin villages have the greatest impact from handcraft.

Key word: Rural industries, Handicrafts, Economic Development, Behshahr city, Lexicographic method

